

សុំឱ្យរដ្ឋាភិបាលសម្រេចសហប្រតិបត្តិការសហប្រជាជាតិ នៅក្នុងមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ

ថ្ងៃទី២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៣

លោកប្រធានជាតិកោរព

យើងមិនបានប្រឆាំងនឹងការអនុម័តសេចក្តីសម្រេចទេ ប៉ុន្តែយើងពិតជាចង់បញ្ជាក់នូវកង្វល់មួយចំនួនទាក់ទងទៅនឹងមតិយោបល់ដែលនឹងត្រូវដើរ។ យើងមានបំណងឱ្យមានការចរចាបន្តទៀតរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិនិងរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដើម្បីធានាឱ្យបានថា បង្គោលយុត្តិធម៌អន្តរជាតិត្រូវបានបំពេញ។

យើងខ្ញុំគាំទ្រកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់ក្រុមចរចារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដើម្បីកែប្រែប្រសើរឡើងនូវចំណុចទាំងឡាយនៅក្នុងសេចក្តីព្រាងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងដូចដែលអាចធ្វើទៅបាន។ យើងខ្ញុំសូមគាំទ្ររបស់យើងដល់ការណែនាំនៃសុំសម្រេច ធ្វើឡើងដោយលោកអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ អង្គការសហប្រជាជាតិបានបំពេញការងារដ៏ជោគជ័យ បើយើងពិចារណាទៅលើកាលៈទេសៈនិងអាណត្តិដ៏ពិបាកដែលបានបង្កើតនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេច ៥៧/២២៨។

អត្ថបទនេះជាការរីកចម្រើនពីអត្ថបទមុនដែលបានយកទៅពិភាក្សានៅក្នុងការចរចាមុនៗ។ ប៉ុន្តែខ្លះជាយ៉ាងណាក៏ដោយក៏យើងនៅតែមានចម្ងល់ដូចលោកអគ្គលេខាធិការដែរថា តើកិច្ចព្រមព្រៀងអាចធានាឱ្យអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញកោរពតាមបង្គោលយុត្តិធម៌អន្តរជាតិក៏ដូចអត់។ បង្គោលយុត្តិធម៌អន្តរជាតិក្នុងតែជាលក្ខខណ្ឌដ៏ប្លែកបង្កសម្រាប់រាល់ជំនួយការរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។

កង្វល់ដែលនៅតែលេចឡើងគឺមានទំហំធំធេងដែរ ហើយមានចាប់ពីកត្តាឯករាជ្យភាពតុលាការនិងព្រះរាជអាជ្ញាច្បាប់ពាក់ព័ន្ធដំណើរការសម្រេចចិត្ត រហូតដល់ការការពារសាក្សី។ យើងក៏កត់សម្គាល់ទៅលើការខ្វះខាតដែលបញ្ជាក់ឡើងដោយទីប្រឹក្សាច្បាប់នៅថ្ងៃទី១ ខែឧសភា អំពីកង្វះចន្លោះនៃមតិភាគច្រើនសម្រាប់ចៅក្រមអន្តរជាតិ និងកង្វះខាតនូវភាពច្បាស់លាស់អំពីតួនាទីរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ

សម្រាប់មន្ត្រីជំនាញរបស់តុលាការ។

រដ្ឋាភិបាលរបស់ប្រទេសហុល្លង់បានយល់ស្របទៅលើសំណើរបស់លោកអគ្គលេខាធិការ អំពីរចនាសម្ព័ន្ធ ការគ្រប់គ្រងនិងសមាសភាពរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ដូចដែលបានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី១៦ នៃរបាយការណ៍របស់លោក។ ក្នុងស្នាមស្នាយខ្លាំងណាស់ សំណើទាំងនេះត្រូវបានបដិសេធ។ យើងខ្ញុំក៏សោកស្តាយដែរថាសំណើដើម្បីពង្រឹងធាតុអន្តរជាតិនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតនិងការកាត់ទោស (កថាខ័ណ្ឌ ២២) មិនអាចទទួលយកបាន។

ប្រទេសហុល្លង់ បានសម្រេចចិត្តបោះឆ្នោតអនុបវាទនៅក្នុងការបោះឆ្នោតអនុម័តសេចក្តីសម្រេច ៥៧/២២៨ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០២ ដែលបានស្នើឱ្យអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិរឹបត្រឡប់ទៅកាន់តុលាការជាមួយរដ្ឋាភិបាលប្រទេសកម្ពុជា។ ក្នុងពេលនោះ យើងខ្ញុំយល់ថាសេចក្តីព្រាង ៥៧/២២៨ មិនអាចធានាឱ្យបាននូវបង្គោលយុត្តិធម៌អន្តរជាតិនិងភាពត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ទេ។

នៅទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមដកស្រង់របាយការណ៍របស់អគ្គលេខាធិការ ត្រង់កថាខ័ណ្ឌទី៥១ ពាក់ព័ន្ធនឹងមាត្រាទី២៨នៅក្នុងសេចក្តីព្រាងនៃកិច្ចព្រមព្រៀង។

«...បើរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដាស់តឿនរចនាសម្ព័ន្ធនិងការគ្រប់គ្រងនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញនៅពេលក្រោយ ដែលនាំឱ្យរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាពុំអាចបំពេញតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ កាតព្វកិច្ចរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងការផ្តល់ជំនួយការក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនឹងត្រូវបញ្ចប់»។

តាមរយៈហេតុផលនេះ ដំណើរការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញត្រូវតែត្រួតពិនិត្យយ៉ាងពេញទំហឹងដោយសហមន្ត្រីអន្តរជាតិ។

សូមអរគុណ។